

شیوه نامه اجرایی کارگاه آموزشی – عملی خشت نو

ماده یک؛ مقدمه.

مصالحی که در دسترس معماران گذشته‌ی ایران بودند در شکل‌دهی به معماری تاریخی این سرزمین نقشی محوری ایفا می‌کنند. خشت یکی از متداول‌ترین و پرکاربردترین مصالح در ساخت ابنیه، محلات، روستاها و شهرهای ایران بوده است. وفور این ماده در ساخت‌مایه ابنیه، آن‌را به جزیی تفکیک‌ناپذیر در تصور ذهنی مردم از بافت تاریخی بدل کرده است. تا آن‌جا که خشت نشانه‌ای از بافت تاریخی است. سابقه‌ی استفاده از این ساخت‌مایه به حدود ۷۳۰۰ سال قبل از میلاد، در گنج‌دره کرمانشاه باز می‌گردد. امروزه با گذر زمان و تنوع مصالح نو، ادبیات استفاده از خشت در این مرز و بوم رو به فراموشی است و این امر خلاء‌ی در درک امروز ما از شکل‌گیری معماری گذشته پدید آورده است. پر واضح است که برای حفظ معماری و آثار تاریخی این خطه، بازخوانی و شناخت کامل مولفه‌های معماری اش لازم است. از سویی دیگر خشت واجد ظرفیت‌هایی بوده است که مصالحی مقرون به صرفه، یکپارچه، در دسترس و بومی داراست. در این راستا ضرورت شناخت خشت به عنوان ساخت‌مایه‌ای عجین با هویت شهرهای تاریخی این مرز و بوم و به منظور احیا و معاصر سازی کاربرد آن در معماری شهرهای امروزی، احساس می‌شود. به همین جهت انجمن علمی مرمت و احیای ابنیه دانشگاه تهران برآن است تا به بررسی و تبیین جوانب مختلف این موضوع بپردازد. از این رو کارگاهی مشترک را برای پرداختن به این موضوع با همکاری دانشکده معماری دانشگاه یزد ترتیب داده است.

ماده دو؛ تعاریف.

کارگاه‌های آموزشی-پژوهشی، به دوره‌های آموزش غیررسمی اطلاق می‌شوند که در قالب آموزش‌های تخصصی و کاربردی و در چهارچوب مقررات و ضوابط آموزشی-پژوهشی دانشگاه صورت پذیرفته و اجرا می‌شوند. به دانش‌پذیران این دوره‌ها گواهی پایان دوره بدون استفاده از عناوین رسمی دانشگاه اعطا می‌گردد.

تبصره یک؛ افراد مرتبط با رشته‌های معماری و مرمت شامل دانشجویان رشته‌های مرمت و احیای ابنیه و بافت‌های تاریخی، مطالعات معماری ایران، معماری، تکنولوژی و... می‌توانند متقاضی شرکت در این دوره از کارگاه باشند.

ماده سه؛ ضرورت موضوع.

یکپارچه‌سازی منظر شهرها بخصوص شهرهای تاریخی یکی از موضوعات جدید و دامنه دار در بین کلیه نهادهای حافظ میراث در مقیاس جهانی است. بعلاوه مطالعات جدید در حوزه شهرسازی و معماری ثابت کرده است که خشت به عنوان یک ساخت‌مایه در حال حاضر نیز مانند دوران گذشته قابلیت به‌کارگیری و استفاده دارد. به شرطی که این بهره‌گیری از ساخت‌مایه بگونه‌ای باشد که نمایان‌گر ویژگی‌های معماری عصر حاضر در گذر تاریخ برای آینده‌گان باشد. از یک سو وجود پدیده‌هایی همچون جهانی‌شدن و از بین رفتن فرهنگ‌های گوناگون و رنگارنگ نیاز مبرم را به شناخت خشت و گل و از این طریق معماری گلین و خشتی را متصور می‌سازد. این شناخت و بهره‌گیری متناسب با حال حاضر از این ماده، بستر معماری و شهرسازی حال حاضر را به حلقه اتصال گذر از گذشته به آینده بدل می‌سازد.

ماده چهار؛ اهداف برگزاری کارگاه.

- * شناخت کامل و بررسی وضعیت خشت از گذشته تا به امروز (شناخت نحوه استفاده این ساخت‌مایه در سایر نقاط دنیا)
- * شناخت راه‌های بهینه‌سازی آن برای استفاده در آینده با توجه به تکنولوژی روز به لحاظ سازه‌ای - زیباشناختی.
- * کمک به دانشجویان برای ساخت و پرداخت خشت به صورت عملی و استفاده از آن در طرح‌های خود.

ماده پنج؛ پرسش‌های مطرح در دوره

پرسش‌هایی که در طول این دوره به آن‌ها پاسخ داده خواهد شد :

- * عوامل پایداری خشت در طول زمان چیست؟
- * چگونه می‌توان از این عوامل برای بهینه‌سازی خشت هم در مباحث انرژی و هم در مباحث سازه‌ای برای بسط آن به معماری آینده استفاده کرد؟

ماده شش؛ تاریخ و نحوه برگزاری .

سه شنبه؛ ۱۹ اردی بهشت سال ۱۳۹۶؛ بخش نظری کارگاه

چهارشنبه، پنج شنبه و جمعه؛ ۲۰، ۲۱ و ۲۲ اردی بهشت سال ۱۳۹۶؛ جلسات عملی

این کارگاه به مدت چهار روز، شامل دو بخش نظری و عملی است. جلسه نظری آن به مدت یک روز در تهران و جلسات عملی آن به مدت سه روز در یزد برگزار خواهد شد.

در بخش نظری به توضیح و تشریح مسائل مربوط به خشت از جمله تاریخچه، ویژگی‌ها، جایگاه آن در امروز و فردای معماری ایران و راه‌های بهینه‌کردن آن پرداخته خواهد شد. در بخش عملی هنرجویان به عمل آوردن خشت و استفاده از آن در طرح‌های خود خواهند پرداخت. در نهایت جلسات به شرکت‌کنندگان گواهی حضور در کارگاه اعطا خواهد شد.

ماده هفت؛ مکان برگزاری کارگاه.

سه شنبه؛ ۱۹ دوشنبه اردی‌بهشت ۱۳۹۶؛ جلسه نظری؛ دانشگاه تهران، پردیس هنرهای زیبا، ساختمان تحصیلات تکمیلی، آتلیه مرمت و مطالعات معماری

چهارشنبه، پنج شنبه و جمعه؛ ۲۰، ۲۱ و ۲۲ اردی‌بهشت ۱۳۹۶؛ کارگاه‌های عملی؛ یزد، دانشکده معماری، خانه رسولیان.

ماده هشت؛ ثبت نام کارگاه.

دانشجویان رشته‌های شهرسازی، معماری، مرمت و مطالعات معماری دانشگاه‌های تهران و یزد و سایر دانشگاه‌های ایران.

تبصره یک؛ هزینه‌های ثبت نام

* ۷-۱-۱؛ مبلغ صد هزار تومان؛ شرکت کنندگان دانشگاه یزد.

* ۷-۱-۲؛ مبلغ سیصد هزار تومان؛ سایر شرکت کنندگان سایر رشته‌های مرتبط با معماری، مرمت و مطالعات.

* پرداخت وجه به شماره کارت ۸۶۱۴ - ۱۵۴۵ - ۸۶۱۰ - ۶۲۱۹ بانک سامان؛ به نام امیر کرد علیوند خواهد بود.

تبصره دو؛ مبلغ دریافتی از شرکت کنندگان دانشگاه‌های تهران و سایر نقاط شامل هزینه رفت و برگشت از تهران به یزد و بالعکس، هزینه اقامت سه شبانه‌روز به همراه وعده نهار و صبحانه خواهد بود.

* ۷-۲-۱؛ انجمن مسئولیتی را در قبال هزینه رفت به تهران شرکت کنندگان دانشگاه یزد به جهت شرکت در جلسه نظری کارگاه نمی پذیرد.

* ۷-۲-۲؛ هزینه‌های دریافتی برای برگزاری کلیه روزهای برگزاری جلسات نظری و عملی در نظر گرفته شده است.

تبصره سه؛ ظرفیت ثبت نام؛ ۱۰ نفر؛ شرکت کنندگان دانشگاه یزد؛ ۳۰ نفر؛ شرکت کننده از تمامی رشته‌های مرتبط با معماری، مرمت و مطالعات معماری ایران دانشگاه تهران و سایر دانشگاه‌های ایران.

* ۷-۳-۱؛ ظرفیت شرکت کنندگان بر طبق آمار ثبت نام کنندگان قابل تغییر است.

تبصره چهار؛ مهلت ثبت نام. چهارم الی دهم اردی بهشت ماه سال ۱۳۹۶.

ماده نه؛ وسایل مورد نیاز برای کارگاه.

به دلیل نوع فعالیت‌هایی که در طی این دوره انجام خواهد شد لازم است موارد ذیل برای روزهای برگزاری کارگاه به شرح زیر رعایت شوند:

برای جلسه‌ی نظری کارگاه و کارگاه طراحی متعاقب آن؛ همراه داشتن وسایل مورد نیاز برای طراحی (کاغذ طراحی، قلم و خودکار، خط‌کش و....) الزامی است. در ضمن بهتر است به منظور کارآمدتر بودن این جلسه پیش از حضور در جلسه تعدادی طرح و ایده مرتبط با موضوع به همراه شرکت کنندگان باشد.

برای جلسات عملی و حضور در یزد؛ علاوه بر وسایل مورد نیاز جهت اقامت در شهر یزد (وسایل شخصی و...)، لباس مناسب برای شرکت در جلسات عملی کارگاه (البسه ای که در هنگام کار عملی شرکت کنندگان مشکل ساز نباشند)

برنامه روزانه کارگاه معماری خشت نو

اردی بهشت ۱۳۹۶

| روز | ساعات کاری | برنامه روز | مکان |
|---|------------|---|--|
| روز نخست | ۱۳ الی ۱۹ | دکتر محمد حسن خادم زاده | مروری بر مصادیق امروزی معماری با خاک |
| | | | استراحت |
| | | دکتر محسن عباسی حرفه | ابعاد زیست محیطی معماری خاک |
| | | مهندس محمد علی دانش راد | معرفی نازخانه گلین فلد (برنده دوم مسابقه معمار ۹۵) |
| | ۱۴ الی ۱۸ | کارگاه طراحی (گرسون طرح های پیشنهادی گروه ها) | |
| برگزارکنندگان: انجمن علمی گروه مرمت و احیای ابنیه و بافت های تاریخی - پردیس هنرهای زیبا - دانشگاه تهران؛ پژوهشکده معماری بومی دانشگاه یزد | | | |

ظرفیت کارگاه: ۴۰ نفر؛ شامل هشت گروه پنج نفره

برنامه روزانه کارگاه معماری خشت نو

اردی بهشت ۱۳۹۶

| روز | ساعات کاری | برنامه روز | مکان |
|---|------------|--|---|
| روز دوم الی چهارم | ۱۱ الی ۹ | مهندس ریاحی مهندس فرح‌زا | مرمت ایوان خشتی مسجد جامع ده مید روش های نوین معماری خاک |
| | ۹ الی ۶ | کارگاه (کار عملی): اجرای طرح تهیه شده توسط گروه ها | دانشکده هنر و معماری دانشگاه یزد |
| | ۱۶ الی ۱۹ | | |
| برگزارکنندگان: انجمن علمی گروه مرمت و احیای ابنیه و بافت های تاریخی - پردیس هنرهای زیبا - دانشگاه تهران؛ پژوهشکده معماری بومی دانشگاه یزد | | | |
| ظرفیت کارگاه: ۴۰ نفر؛ شامل هشت گروه پنج نفره | | | |